

## Tájékoztatás az Országos Bírósági Hivatal „Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztető Rendszer” elnevezésű,

### EKOP 2.A.2.-2012-2012-0024. azonosító jelű projektjében érintett jogszabályokról

**Az Országos Bírósági Hivatal (OBH) az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP) támogatásával folyamatosan bővíti a bíróságok munkájával összefüggő elektronikus szolgáltatások körét. A „Hírvivő” projekt (2.A.2-2012-2012-0024) fejlesztésének köszönhetően az állampolgárok számára is elérhetőbbé válnak a bíróságok.**

A Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztető Rendszer című „Hírvivő” projekt annak az állampolgári igénynek tesz eleget, hogy a bíróságok az ügyfelek számára könnyen, gyorsan, otthonukból elérhetőek legyenek.

A projekt keretében megvalósuló Bírósági Tájékoztató Rendszer az állampolgárok és képviselőik számára teszi lehetővé, hogy az őket érintő lényeges adatokról, továbbá peres ügyükben keletkezett iratokról a nap 24 órájában online tájékozódhassanak.

A Bírósági Figyelmeztető Rendszer alkalmazásával tovább javulhat az ügyfél és a bíróság közötti kommunikáció, hiszen az ügyfelek jogszabályi engedély alapján minden lényegesebb, folyamatban lévő eljárási cselekményről SMS-ben vagy e-mailben kaphatnak értesítést. Az alkalmazás lehetővé teszi, hogy az ügyfelek az eljárási cselekményekkel egy időben szerezzenek tudomást a bíróság előtt folyamatban lévő ügyük előrehaladásáról.

Mind az iratok megismerésére, mind az egyes jogi események megismerésére vonatkozó szabályokat a bíróságok eljárására vonatkozó törvények határozzák meg.

A polgári ügyekben a bíróság eljárásának szabályait a polgári perrendtartásról szóló **1952. évi III. törvény** (a továbbiakban: Pp.), a büntető ügyekben a bíróság eljárásának szabályait a büntetőeljárásról szóló **1998. évi XIX. törvény** (a továbbiakban: be.) szabályozza.

Az iratok megismerésére és az értesítésre jogosult a polgári peres eljárásokban a Pp. szerint eljáró valamennyi ügyfél (ideértve a félként eljáró ügyészt). Ez magában foglal valamennyi olyan természetes és jogi személyt, akit a fél jogállása megillet (felperes, alperes, beavatkozó).

A büntető ügyekben az iratok megismerésére és jogi eseményről értesítésre a vádlói oldalról a projekt eredményeként az ügyész (Be. 28.§), a vádlott (Be. 43.§) és a védő (Be. 44-50.§) jogosult.

Hasonlóképpen az eljárási törvények szabályozzák azon eljárási eseményeket is, amelyeket a bíróság a BIR-O-ban rögzít, és amelyeket ily módon az ügyfelek egyrészt megismerhetnek, és/vagy ezek megtörténtéről sms-ben vagy e-mail útján értesítést kaphatnak.

## **Polgári ügyszakban**

a) *A felek neve, elérhetősége (lakcím, telefonszám, fax és email cím), a tárgyalás helye, ideje*

Ezeket az ügyfelek betekintési joguk alapján megismerhetik.

b) *Az ellenkérelem beérkezett*

A Pp. 139.§-a szerint az ellenkérelem az a nyilatkozat, amelyet az alperes a felperes keresetére vonatkozóan előterjeszt: kérheti benne a per megszüntetését (Pp. 157. §), érdemi védekezést, illetve ellenkövetelést (vizontkereset, beszámítás) is tartalmazhat.

Ezeket az ügyfelek megtekinthetik és a felperes értesítést is kap ennek beérkeztéről.

c) *A tárgyalás elhalasztása (Pp. 141., 142§)*

Ezeket az ügyfelek megtekinthetik.

d) *A szakértői vélemény beérkezett*

A Pp. szerint a bíróság által kirendelt szakértő a szakvéleményét az eljárási szabályok szerint írásban is előterjeszheti, erről a bíróság a Pp. 182.§-a alapján értesíti az ügyfeleket.

e) *A jegyzőkönyv elkészült*

A Pp. 115.§-a határozza meg azt, hogy a perben mely eljárási eseményekről kell jegyzőkönyvet készíteni. A jegyzőkönyv elkészültét az ügyfelek megtekinthetik.

f) *Jogorvoslati kérelem előterjesztése*

Jogorvoslat alatt a bíróság határozatai ellen bejelentett fellebbezést, az érdemi határozat (pl. ítélet) ellen bejelentett felülvizsgálati kérelmet és perújítási kérelmet kell érteni. Ezeket a jogorvoslati kérelmeket az annak előterjesztésére jogosult ügyfél írásban nyújthatja be a bíróságnál. A rendszer azt a célt szolgálja, hogy az ellenérdekű ügyfél tudomást szerezzen arról, hogy a másik fél ilyen jogorvoslati kérelmet benyújtott a bíróságnál, amelyet a megtekintési joga folytán gyakorolhat, de – a rendszer értesítést is küld az ügyfélnek.

g) *Az iratok felterjesztésre kerültek*

A határozatok ellen bejelentett fellebbezés, az eljárás elhúzódása miatti kifogás, valamint – bizonyos, törvényben meghatározott esetekben - a perújítás megengedhetőségének elbírálására a másodfokú bíróság (törvényszék, vagy ítélőtábla), a másodfokú bíróság határozata elleni fellebbezés elbírálására harmadfokon az ítélőtábla vagy a Kúria, a felülvizsgálati kérelem elbírálására a Kúria jogosult. Ezért oda az iratokat – a törvényi feltételek teljesülése esetén - a bíróság megküldi: ezt nevezzük felterjesztésnek. A felterjesztésre vonatkozó szabályokat a Pp. 114/A.§-a, 238.§-a, a 257.§-a, 266/A.§-a és a 272.§(5) bekezdése tartalmazza.

A felterjesztésre vonatkozó adatokat az ügyfelek megtekinthetik és értesítést is kapnak a megtörténtéről.

## **Büntető ügyszakban**

a) *A vádlott, védő neve, elérhetősége (lakcím, telefonszám, fax és email cím), a tárgyalás helye, ideje*

Ezeket az ügyfelek betekintési joguk alapján megismerhetik.

b) *A tárgyalás elhalasztása*

Az ügyben kitűzött tárgyaláson előfordulhat, hogy valamilyen, törvényben meghatározott akadályozó tényező miatt a tárgyalást nem lehet megtartani. Ekkor a bíróság a tárgyalást elhalasztja (Be. 282.§ (4) bekezdés).

A kitűzött tárgyaláson az ügyet a bíróság vagy befejezi, vagy, ha az ügy terjedelme miatt vagy más okból szükséges, a tárgyalást elnapolja. Ez esetben –főszabályként – az új tárgyalás időpontját is meg kell határozni (Be. 287.§ (1) és (2) bekezdés).

Az ügyfél a betekintési joga alapján ezeket az adatokat megtekintheti, továbbá a rendszer értesítést is küld.

c) *A szakértői vélemény beérkezett*

A Be. 108. § (1) bekezdése szerint a szakértő a szakvéleményt szóban előadja, vagy a bíróság által kitűzött határidőn belül írásban terjeszti elő.

Ezt az ügyfél a betekintési joga folytán megismerheti, és értesítés útján is tudomást szerezhet róla.

d) *A tárgyalás tartása iránti kérelem*

Bizonyos, törvényben meghatározott esetekben az ügyész a vádiratban azt indítványozza, hogy a bíróság az ügyben ne tartson tárgyalást, hanem tárgyaláson kívül, ún. „tárgyalás mellőzésével” folytassa le az eljárást. Ha a bíróság azt állapítja meg, hogy ennek törvényi feltételei valóban fennállnak, a vádirat beérkezésétől számított 30 napon belül végzéssel határoz az ügyben. (Be. 543-547.§).

E végzés ellen nem fellebbezést lehet előterjeszteni, ha azzal az ügyfél (az ügyész, a vádlott vagy védője) nem ért egyet, hanem tárgyalás tartását kérheti, írásban benyújtott kérelmével. (Be. 548.§ (1) bekezdés). E kérelem megérkezését az ügyfél a lajstromba betekintés útján ismerheti meg, de a rendszer értesítést is küld.

e) *A jegyzőkönyv elkészült*

A Be. 250.§-a határozza meg, milyen esetekben készül jegyzőkönyv, elkészítési határidejét a Be. 253.§ rögzíti.

A jegyzőkönyv elkészültéről az ügyfél a lajstromba betekintés útján szerezhet tudomást.

f) *Jogorvoslati kérelem előterjesztése*

Erre a polgári eljárásnál írtak ugyanúgy irányadók.

*g) Az iratok felterjesztésre kerültek*

A határozatok ellen bejelentett fellebbezés, az eljárás elhúzódása miatti kifogás, valamint a perújítás megengedhetőségének elbírálására a másodfokú bíróság (törvényszék, vagy ítélőtábla), a másodfokú bíróság határozata elleni fellebbezés elbírálására harmadfokon az ítélőtábla vagy a Kúria, a felülvizsgálati kérelem elbírálására a Kúria jogosult. Ezért oda az iratokat – a törvényi feltételek teljesülése esetén - a bíróság megküldi: ezt nevezzük felterjesztésnek. A felterjesztésre vonatkozó szabályokat a Be. 262/B.§-a, 341.§-a, 389.§-a és 419.§-a tartalmazza.

Arról, hogy a bíróság az iratokat felterjesztette, az ügyfél egyrészt a lajstromadatok megismerése útján, másrészt értesítés útján szerezhet tudomást.